

Ένταξη παιδιών με μεταναστευτική βιογραφία στο κυπριακό εκπαιδευτικό σύστημα

Υποστήριξη διδασκαλίας της ελληνικής ως δεύτερης Γλώσσας

*Ενημερωτική Συνάντηση Διευθυντών/Διευθυντριών
Δημοτικών Σχολείων*

23-27 Σεπτεμβρίου 2019

Παυλίνα Χατζηθεοδούλου, Προϊστάμενη Τομέα Επιμόρφωσης, Π.Ι.
Ανδρούλα Σιμηητρά, Ε.Δ.Ε.
Δέσπω Κυπριανού, Λειτουργός Π.Ι.

Δομή Παρουσίασης

1. Οι εισηγήσεις της ομάδας εμπειρογνομόνων Ε.Ε. για την ένταξη των παιδιών Μ.ΜΕ.Β. (Peer Counselling on integration of students with migrant background into schools, Cyprus, 26-27/3/2019)
2. Εφαρμογή της πολιτικής για την ένταξη των παιδιών Μ.ΜΕ.Β. και ειδικότερα του προγράμματος για τη διδασκαλία της ελληνικής ως δεύτερης γλώσσας.
  - Αξιοποίηση ωρών διδασκαλίας της ελληνικής ως δεύτερης - Κατανομή περιόδων και διαχωρισμός παιδιών
  - Παρακολούθηση ένταξης και αξιολόγηση της διδασκαλίας της ελληνικής ως δεύτερης γλώσσας – Χορήγηση διαγνωστικών δοκιμίων και ερωτηματολογίου για γονείς
  - Υποδοχή παιδιών με μεταναστευτική βιογραφία
  - Χρήση υποστηρικτικού και επιμορφωτικού υλικού
  - Συμμετοχή σε επιμορφωτικές δράσεις
3. Παράδειγμα Λειτουργίας Προγράμματος για τη διδασκαλία των ελληνικών σε παιδιά με μεταναστευτική βιογραφία σε σχολείο

1. Οι εισηγήσεις της ομάδας εμπειρογνωμόνων Ε.Ε. για την ένταξη των Μ.ΜΕ.Β.

Το πλαίσιο

- Λειτουργία Διατμηματικής Επιτροπής για την ένταξη των Μ.ΜΕ.Β.
- Κείμενο πολιτικής
- Σχέδιο δράσης 2016-2018
  - Αξιολόγηση σχεδίου δράσης
- Πρόσκληση εμπειρογνομώνων
  - Διεξαγωγή Peer Counselling on integration of students with migrant background into schools (Cyprus, 26-27/3/2019)
  - Υποβολή εισηγήσεων – Ιούνιος 2019
- Σχέδιο Δράσης 2020-2022

Οι εισηγήσεις

- Φάση υποδοχής
  1. Ευθυγράμμιση των μέτρων και δράσεων που εφαρμόζονται στις Διευθύνσεις Δημοτικής και Μέσης
  2. Αύξηση των ωρών διδασκαλίας στη Δημοτική Εκπαίδευση (10-15 ώρες ανά επίπεδο)
  3. Εφαρμογή ευέλικτου και ευρύτερου συστήματος διάγνωσης των ικανοτήτων των νεοαφιχθέντων παιδιών
  4. Διεύρυνση της έμφασης στη διδασκαλία της γλώσσας σε γλωσσικά ευαίσθητη διδασκαλία
  5. Αναθεώρηση του προγράμματος σπουδών για τη διδασκαλία της γλώσσας και την απόκτηση βασικών δεξιοτήτων
  6. Αξιοποίηση υφιστάμενων δομών για την ομαλή μετάβαση και συμμετοχή στη γενική τάξη (θερινά σχολεία, προγράμματα κτλ)
  7. Βελτίωση της παρακολούθησης της προόδου των Μ.ΜΕ.Β.

Οι εισηγήσεις

- Υποστήριξη εκπαιδευτικών και στελεχών της εκπαίδευσης
  1. Απόκτηση βασικών δεξιοτήτων μέσα από δομές συνεχούς εκπαίδευσης
    1. Διδασκαλία της ελληνικής ως δεύτερης
    2. Διαχείριση γλωσσικής ετερότητας στη γενική τάξη
    3. Υποδοχή και ένταξη παιδιών MMEB
  2. Αξιοποίηση ανθρώπινου δυναμικού με σχετικά προσόντα – δημιουργία ομάδας με εμπειρογνωμοσύνη
  3. Υποστήριξη δικτύωσης σχολείων
  4. Υποστήριξη αλληλεπίδρασης και μάθησης εκπαιδευτικών με τη δημιουργία επαγγελματικών κοινοτήτων μάθησης
  5. Εξειδικευμένη ενημέρωση και επιμόρφωση διευθυντών και επιθεωρητών
- Σχολεία
  1. Δημιουργία νομικού πλαισίου με ευελιξία
  2. **Ολιστική θεώρηση ένταξης** – δεν αφορά μόνο τον εκπαιδευτικό που διδάσκει γλώσσα
  3. Συνεργασία με την κοινότητα ή και άλλους φορείς

Ολιστική Θεώρηση

Τι σημαίνει για την
Προδημοτική
Εκπαίδευση;

Τι σημαίνει για τη
Δημοτική
Εκπαίδευση;

Οι εισηγήσεις

- Διαμόρφωση πολιτικής
  1. Αναθεώρηση υφιστάμενων πρακτικών και προώθηση βελτιώσεων που είτε απαιτούν είτε δεν απαιτούν νομοθετικές ρυθμίσεις από το Νηπιαγωγείο μέχρι το Λύκειο
  2. Διαμόρφωση πλαισίου προώθησης συνεργασιών με την κοινότητα ή και άλλους φορείς
  3. Διαμόρφωση δεικτών για την ένταξη των μεταναστών
  4. Ενίσχυση συντονιστικού ρόλου του Π.Ι.
- Ετερότητα
  1. Ενίσχυση της εφαρμογής αντιρατσιστικής εκπαίδευσης

2. Εφαρμογή της πολιτικής Υ.Π.Π.Α.Ν. για την ένταξη των παιδιών Μ.ΜΕ.Β. και ο ρόλος της Διεύθυνσης των σχολείων

(Σχετική εγκύκλιος με θέμα: Διδασκαλία της ελληνικής ως δεύτερης γλώσσας στα παιδιά με μεταναστευτική βιογραφία - Αρ. Φακ.: 7.1.19.1/21, Π.Ι. 7.1.10.3.4
Ημ.: 28 Αυγούστου 2019)

Ο ρόλος της Διεύθυνσης του δημοτικού σχολείου

Οι ενέργειες στις οποίες αναμένεται να προβεί το κάθε σχολείο, στο οποίο έχει παραχωρηθεί χρόνος ενισχυτικής διδασκαλίας της ελληνικής ως δεύτερης γλώσσας, ομαδοποιούνται στους ακόλουθους πέντε τομείς:

- A. Κατανομή περιόδων και διαχωρισμός παιδιών
- B. Χορήγηση διαγνωστικών δοκιμών και ερωτηματολογίου για γονείς
- Γ. Δημιουργία ομάδας υποδοχής παιδιών
- Δ. Χρήση υποστηρικτικού και επιμορφωτικού υλικού
- Ε. Συμμετοχή σε επιμορφωτικές δράσεις.

A. Κατανομή περιόδων και διαχωρισμός παιδιών

Αξιοποίηση ωρών διδασκαλίας της ελληνικής ως δεύτερης

A. Κατανομή περιόδων και διαχωρισμός παιδιών

Για τη σωστή διαχείριση του χρόνου, οι σχολικές μονάδες αναμένεται να προβούν στα ακόλουθα:

- Παραχώρηση του χρόνου σε έναν/μία εκπαιδευτικό (ή δύο ανάλογα με τον συνολικό αριθμό περιόδων του σχολείου), ο/η οποίος/α έχει τύχει συστηματικής επιμόρφωσης
- Δημιουργία ομάδων-τμήματων ανάλογα με την επίδοση των παιδιών στα δοκίμια αρχικής διάγνωσης γνώσεων Ελληνικών και με βάση το επίπεδο ελληνομάθειας τους
- Σύσταση για σχηματισμό ομάδων με βάση τα επίπεδα ελληνομάθειας (όπου είναι δυνατό):
  - Επίπεδο A1
  - Επίπεδο A2
  - Επίπεδο A1 (για παιδιά της Α τάξης)
- Η εκμάθηση της ελληνικής γλώσσας μπορεί να πάρει δύο βασικές μορφές, σε: (α) μικρές ομάδες παιδιών και (β) παράλληλα τμήματα ταχύρρυθμης εκμάθησης.

A. Κατανομή περιόδων και διαχωρισμός παιδιών

Για τη σωστή διαχείριση του χρόνου, οι σχολικές μονάδες αναμένεται να προβούν στα ακόλουθα:

- Προσπάθεια διαχείρισης του χρόνου με τέτοιο τρόπο, ώστε να διασφαλιστεί ότι τουλάχιστον τα αρχάρια παιδιά θα έχουν μαθήματα διδασκαλίας της ελληνικής ως δεύτερης καθημερινά:

π.χ. ένα σχολείο στο οποίο έχουν δοθεί 18 περίοδοι ενίσχυσης, θα μπορούσε να δημιουργήσει 3 τμήματα των 6 περιόδων την εβδομάδα (ή τμήματα των 7, 7 και 4 περιόδων κ.ο.κ.).

Αποστολή στα οικεία Επαρχιακά Γραφεία Παιδείας του αναθεωρημένου εντύπου ΔΔΕ 42 «Πληροφοριακό Δελτίο για την Ενισχυτική Διδασκαλία σε Μαθητές/Μαθήτριες με μεταναστευτική βιογραφία» (μέχρι τις 26 Σεπτεμβρίου 2019, και αφού σχηματιστούν τα τμήματα)

**B. Χορήγηση διαγνωστικών δοκιμών και ερωτηματολογίου
για γονείς**

B. Χορήγηση διαγνωστικών δοκιμών και ερωτηματολογίου για γονείς

- Τήρηση ατομικού φακέλου για το κάθε παιδί ξεχωριστά
- Χορήγηση διαγνωστικών δοκιμών καθ' όλη τη διάρκεια της σχολικής χρονιάς (αρχική, ενδιάμεση, τελική αξιολόγηση)
- Ανάρτηση διαγνωστικών δοκιμών στην ιστοσελίδα της Δ.Δ.Ε. και του Π.Ι. στους ακόλουθους συνδέσμους, αντίστοιχα:

http://www.moec.gov.cy/dde/diapolitismiki/diagnostika_dokimia.html

http://www.pi.ac.cy/pi/index.php?option=com_content&view=article&id=2546&Itemid=463&lang=el

B. Χορήγηση διαγνωστικών δοκιμίων και ερωτηματολογίου για γονείς

B.1 Δοκίμια αρχικής διάγνωσης γνώσεων Ελληνικών

- Χορήγηση δοκιμίων αρχικής διάγνωσης γνώσεων Ελληνικών
- Χορήγηση διαφορετικού δοκιμίου για τα παιδιά που θα φοιτήσουν στην Α' δημοτικού
- Χορήγηση δοκιμίου σε κάθε νεοαφιχθέντα μαθητή/μαθήτρια κατά τη διάρκεια της σχολικής χρονιάς, ο/η οποίος/α θα εντάσσεται σε υφιστάμενες ομάδες.

Τονίζεται ότι:

Τα δοκίμια συνοδεύονται από **οδηγίες χορήγησης και διόρθωσης** και είναι διαφορετικά από αυτά που χορηγούνται κάθε χρόνο από το Κ.Ε.Ε.Α., αφού εξυπηρετούν άλλον στόχο, αυτόν της αρχικής διάγνωσης. Τα αποτελέσματα των δοκιμίων, θα καθορίσουν και τον τρόπο κατανομής των περιόδων ενισχυτικής διδασκαλίας, καθώς και τον διαχωρισμό των παιδιών σε τμήματα.

Δοκίμιο Αρχικής Διάγνωσης Γνώσεων Ελληνικών - Α' Δημοτικού

ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ
ΚΥΠΡΟΥ

5. Άκουσε προσεκτικά και δείξε τη σωστή εικόνα (24 μονάδες).

	5.1 ☐		5.2 ☐		5.3 ☐		5.4 ☐
	5.5 ☐		5.6 ☐		5.7 ☐		5.8 ☐
	5.9 ☐		5.10 ☐		5.11 ☐		5.12 ☐
	5.13 ☐		5.14 ☐		5.15 ☐		5.16 ☐

B. Χορήγηση διαγνωστικών δοκιμών και ερωτηματολογίου για γονείς

B.2 Δοκίμια αρχικής διάγνωσης γνώσεων Μαθηματικών

- Χορήγηση μεταφρασμένων δοκιμών στα **Μαθηματικά**, τα οποία είναι βασισμένα στα Αναλυτικά Προγράμματα της Κύπρου, ανάλογα με την τάξη που θα φοιτήσει το κάθε παιδί.

Αν για παράδειγμα ένα παιδί θα φοιτήσει στην Δ' δημοτικού, τότε θα του/της χορηγηθεί το δοκίμιο της Γ' δημοτικού, ώστε ο/η υπεύθυνος/η εκπαιδευτικός της τάξης στην οποία θα φοιτήσει ο/η μαθητής/μαθήτρια, να πληροφορηθεί για την προηγούμενη φοίτηση του παιδιού και να σχεδιάζει ανάλογα τις διδακτικές του/της παρεμβάσεις.

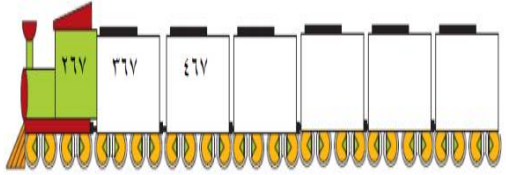

- Τα δοκίμια έχουν μεταφραστεί στα αραβικά, ρουμανικά και βουλγαρικά, ρωσικά.

امتحان تحديد المعرفة الأساسية للحساب

الصف الثاني الابتدائي

(للتلاميذ المنتقلين للصف الثالث)

1	<p>أكمل الأرقام الناقصة</p>
2	<p>احسب عدد المكعبات</p>

B. Χορήγηση διαγνωστικών δοκιμών και ερωτηματολογίου για γονείς

B.3 Δοκίμια ενδιάμεσης αξιολόγησης

- Ενδιάμεση αξιολόγηση των παιδιών που παρακολουθούν ενισχυτικά μαθήματα στην ελληνική ως δεύτερη γλώσσα στο τέλος Ιανουαρίου.
- Διευκολύνεται η ανακατανομή των παιδιών σε τμήματα, ανάλογα με την πρόοδο και τις ανάγκες που θα παρουσιάζουν κατά τη συγκεκριμένη περίοδο.

B.4 Δοκίμια τελικής αξιολόγησης

- Για την τελική αξιολόγηση των παιδιών κατά τις δύο τελευταίες εργάσιμες εβδομάδες του Ιουνίου

Β. Χορήγηση διαγνωστικών δοκιμών και ερωτηματολογίου για γονείς

Β.5 Δοκίμια Προγράμματος «Ελληνομάθεια» του Κ.Ε.Ε.Α.

- Τα δοκίμια του Προγράμματος «Ελληνομάθεια» του Κ.Ε.Ε.Α. θα συνεχίσουν να χορηγούνται με τον ίδιο τρόπο που ίσχυε και τα προηγούμενα χρόνια, κατά την περίοδο Φεβρουαρίου-Μαρτίου, από εξωτερικούς χορηγητές/χορηγήτριες.
- Στη χορήγηση θα μπορούν να λάβουν μέρος και όσα νεοαφιχθέντα παιδιά έχουν εγγραφεί και δεν συμμετείχαν στη χορήγηση του δοκιμίου προηγουμένως.

B. Χορήγηση διαγνωστικών δοκιμών και ερωτηματολογίου για γονείς

B.6 Ερωτηματολόγιο για γονείς

Ένα από τα σημαντικότερα στοιχεία για την ορθή προσέγγιση στη διδασκαλία των παιδιών με μεταναστευτική βιογραφία είναι και η **γνώση της προηγούμενης εκπαιδευτικής τους πορείας**, ώστε το σχολείο στο οποίο θα φοιτήσουν να γνωρίζει βασικά στοιχεία του γραμματισμού τους.

- Συμπλήρωση σχετικού ερωτηματολογίου από τους γονείς
- Μετάφραση του σχετικού δοκιμίου στα αγγλικά, αραβικά, ρωσικά, ρουμανικά και βουλγαρικά.
- Το ερωτηματολόγιο είναι αναρτημένο στην ιστοσελίδα της Δ.Δ.Ε. και του Π.Ι. στους ακόλουθους συνδέσμους, αντίστοιχα:

http://www.moec.gov.cy/dde/diapolitismiki/chrisimo_yliko.html

http://www.pi.ac.cy/pi/index.php?option=com_content&view=article&id=1715&Itemid=463&lang=el

Γ. Υποδοχή νεοαφιχθέντων παιδιών στο σχολείο

Γ. Υποδοχή νεοαφιχθέντων παιδιών στο σχολείο

Ο θεσμός peer mentors/teacher mentors

- Δημιουργία ομάδας υποδοχής παιδιών η οποία αποτελείται από άτομα του διδακτικού προσωπικού του σχολείου, μαζί με παιδιά που θα έχουν εκπαιδευτεί ανάλογα για το θέμα αυτό.
- Στόχος η ομαλή υποδοχή των νεοαφιχθέντων κάθε φορά παιδιών με μεταναστευτική βιογραφία στο σχολείο
  - κατανόηση κανόνων του σχολείου
  - γνωριμία με τον χώρο
  - εξοικείωση με την κουλτούρα του σχολείου
  - εξασφάλιση μεταφραστών/τριών (ΔΡΑ.Σ.Ε., Πρόγραμμα Διαμεσολαβητών-Γεια Χαρά)

Γ. Υποδοχή νεοαφιχθέντων παιδιών στο σχολείο

Ο θεσμός peer mentors/teacher mentors

- Περισσότερες πληροφορίες στον **«Οδηγό υποδοχής παιδιών με μεταναστευτική βιογραφία: Οι πρώτες μέρες στο σχολείο»**
  - Ο Οδηγός έχει αποσταλεί σε έντυπη μορφή σε όλα τα σχολεία από την περασμένη σχολική χρονιά
  - Είναι διαθέσιμος και ηλεκτρονικά, στην ιστοσελίδα του Π.Ι.: <http://www.pi.ac.cy/pi/files/epimorfosi/entaxi/OdigosYpodoxis.pdf>

Εφαρμογή του κώδικα διαχείρισης ρατσιστικής συμπεριφοράς

http://www.pi.ac.cy/pi/index.php?option=com_content&view=article&id=1429&Itemid=448&lang=el

Δίκτυο υποστήριξης σχολείων που εφαρμόζουν τον κώδικα από το Π.Ι.

Dear parents and guardians,

Research data have demonstrated that anti-racist education and fostering equality and respect function effectively only within a context where racist incidents are identified and dealt with without exceptions. The clear implementation of the anti-racist policy of the Ministry of Education and Culture in schools and management of racist incidents with consistency and a firm stance, help create a school environment in which each child feels well, regardless of any specificities, and where the demonization of persons involved in racist behaviours is avoided. At the same time, the implementation of an anti-racist policy can contribute towards fostering a culture of peace, non-violence and social justice in Cyprus.

Within this context, our school implements the anti-racist policy of the Ministry of Education and Culture "Code of Conduct against Racism & Guide for the Management and Recording of Racist Incidents".

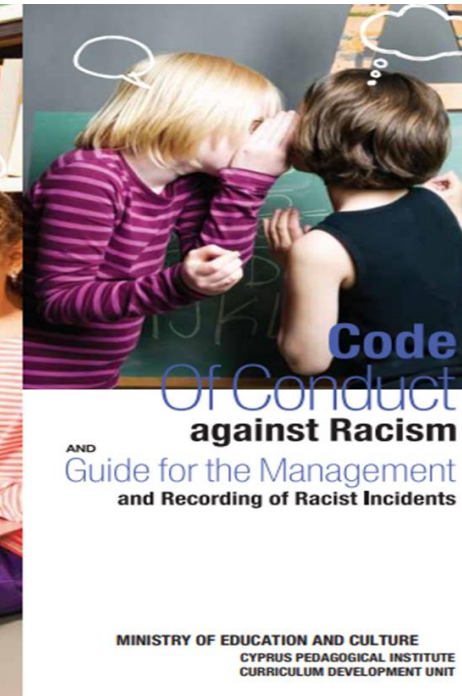
The Code and the Guide aim at identifying any direct or indirect, deliberate or unnecessary spoken words, actions and procedures which lead to negative discrimination against specific individuals, based on their diversity, and taking active measures to prevent and address such negative discrimination, as well as for developing an anti-racist culture.

Since the school environment is characterized by multiple forms of heterogeneity, in terms of appearance, ethnicity, disability, community, gender, sexual orientation, language, age, socio-economic status, residence status in the country, etc., it is important to ensure that all students enjoy an environment of security, tolerance, respect for diversity, non-discrimination and equality, in which they can fully enjoy the educational opportunities provided to them.

Any manifestation of racist behavior must be identified, recognized and dealt with promptly and decisively. Otherwise, victims shall be hurt, not only as individuals

The Code and the Guide are posted on the Pedagogical Institute website (Antiracist Policy icon) www.pi.ac.cy

MINISTRY OF EDUCATION AND CULTURE
CYPRUS PEDAGOGICAL INSTITUTE
CURRICULUM DEVELOPMENT UNIT

Δ. Χρήση υποστηρικτικού και επιμορφωτικού υλικού

Το Π.Ι., μέσω της ιστοσελίδας του (www.pi.ac.cy), προσφέρει πλούσιο υποστηρικτικό και επιμορφωτικό υλικό για τα σχολεία, όσον αφορά στη φοίτηση παιδιών με μεταναστευτική βιογραφία. Συγκεκριμένα, υπάρχουν διαθέσιμα, με ελεύθερη πρόσβαση, τα ακόλουθα:

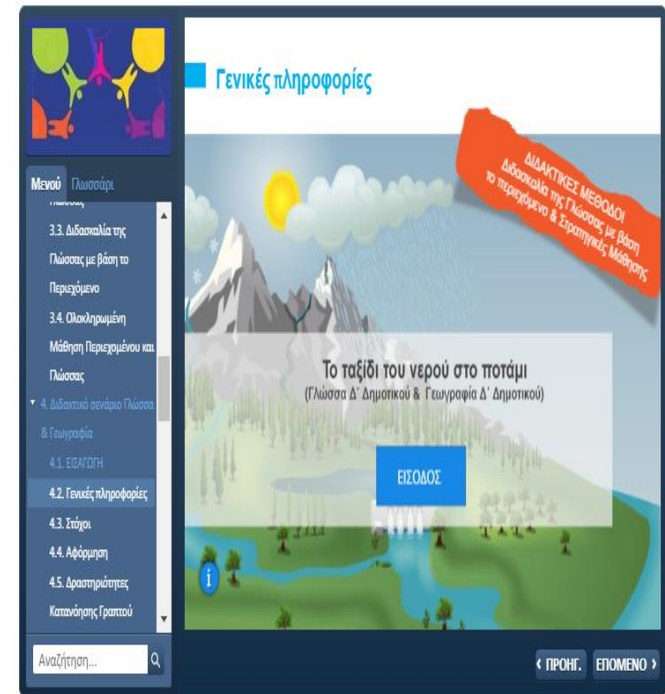
Δ. Χρήση υποστηρικτικού και επιμορφωτικού υλικού

- **Δ.1 Πλατφόρμα εξ αποστάσεως εκπαίδευσης (Moodle):** Περιλαμβάνει μαθήματα για τέσσερις θεματικές ενότητες:
  - 1. Διαχείριση κοινωνικοπολιτισμικής ετερότητας
  - 2. Πολυγλωσσία
  - 3. Ελληνική ως δεύτερη γλώσσα I
  - 4. Ελληνική ως δεύτερη γλώσσα II

Η πλατφόρμα είναι ανοικτή για όλους/ες τους/τις εκπαιδευτικούς που έχουν κωδικούς πρόσβασης στο Π.Ι., μέσω του συνδέσμου <https://myprofile.pi.ac.cy>. Αναλυτικές πληροφορίες για την πρόσβαση στην πλατφόρμα υπάρχουν στην ιστοσελίδα του Π.Ι., στον σύνδεσμο

http://www.pi.ac.cy/pi/files/anakoinoiseis/2018_2019/domes_ypostirixis_parartima.pdf.

Μάθημα 2: Ελληνικά ως δεύτερη γλώσσα στη συμβατική τάξη

Δ. Χρήση υποστηρικτικού και επιμορφωτικού υλικού

- **Δ.2 Οδηγός υποδοχής παιδιών με μεταναστευτική βιογραφία: Οι πρώτες μέρες στο σχολείο:** Η πρόσβαση στον Οδηγό μπορεί να γίνει ηλεκτρονικά, στον σύνδεσμο: <http://www.pi.ac.cy/pi/files/epimorfosi/entaxi/OdigosYpodoxis.pdf>

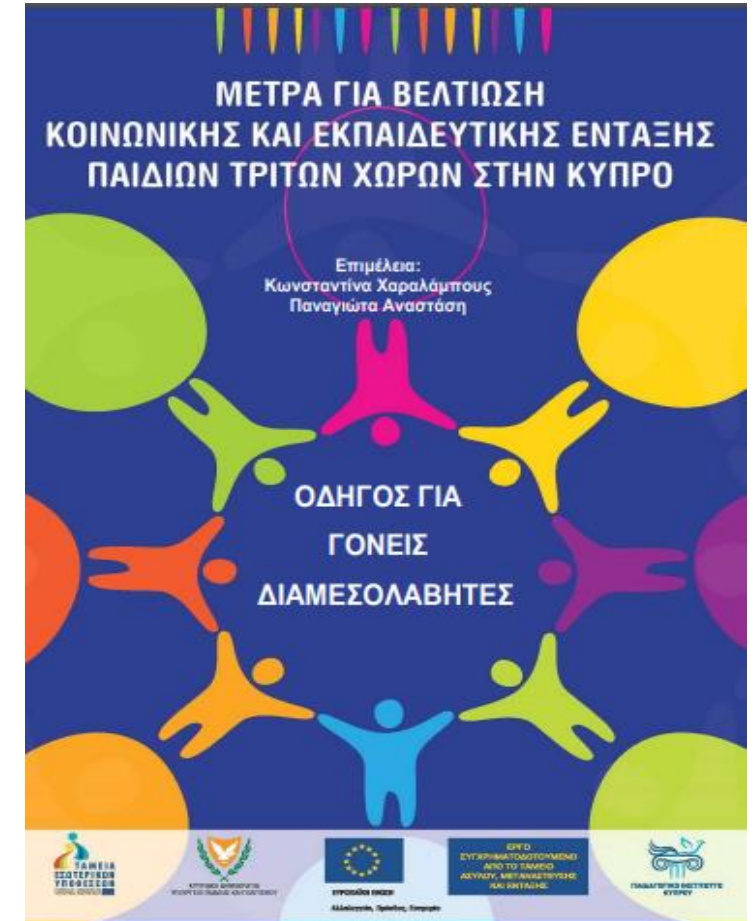
- **Δ.3 Οδηγός διαχείρισης της κοινωνικοπολιτισμικής ετερότητας στο σχολείο:** Ο Οδηγός έχει αποσταλεί σε έντυπη μορφή σε όλα τα σχολεία Δημοτικής και Μέσης Γενικής Εκπαίδευσης (αρ. φак. Π.Ι. 3.1.05.2, ημερ. 3 Σεπτεμβρίου 2018). Μπορείτε, επίσης, να βρείτε τον Οδηγό σε ηλεκτρονική μορφή στην ιστοσελίδα του προγράμματος στον σύνδεσμο: <http://www.pi.ac.cy/pi/files/epimorfosi/entaxi/Odigos-Diaxeirisis-Koinonikopolitismikis-eterotitas.pdf>

Δ. Χρήση υποστηρικτικού και επιμορφωτικού υλικού

Δ.4 Οδηγός για γονείς διαμεσολαβητές:

- Μεταφρασμένοι κανόνες φοίτησης των σχολείων όλων των βαθμίδων στα αραβικά, ρωσικά, ουκρανικά και γεωργιανά
- Βασικοί όροι των μαθημάτων των Ελληνικών, των Μαθηματικών και των Φυσικών Επιστημών
- Ο Οδηγός έχει αποσταλεί, τη σχολική χρονιά 2018-2019, σε έντυπη μορφή σε όλα τα σχολεία. Είναι διαθέσιμος και ηλεκτρονικά στην ιστοσελίδα του Π.Ι., στον σύνδεσμο <http://www.pi.ac.cy/pi/files/epimorfosi/entaxi/ODIGOSDIAMESOLAVITON.pdf>

Δ. Χρήση υποστηρικτικού και επιμορφωτικού υλικού

Δ.5 Οδηγός εκπαιδευτικού για τη διδασκαλία της ελληνικής ως δεύτερης γλώσσας:

- Έχει αποσταλεί σε όλα τα δημοτικά σχολεία σε έντυπη μορφή (αρ. φακ. Π.Ι. 3.1.05.2, ημερ. 20 Ιουνίου 2018).
- Είναι διαθέσιμος και ηλεκτρονικά στον σύνδεσμο http://www.pi.ac.cy/pi/index.php?option=com_content&view=article&id=2465&Itemid=463&lang=el.
- Ο Οδηγός είναι κατάλληλος για παιδιά που βρίσκονται στο αρχάριο επίπεδο A1 (σύμφωνα με το Κοινό Ευρωπαϊκό Πλαίσιο Αναφοράς για τις γλώσσες)

Αποτελείται από:

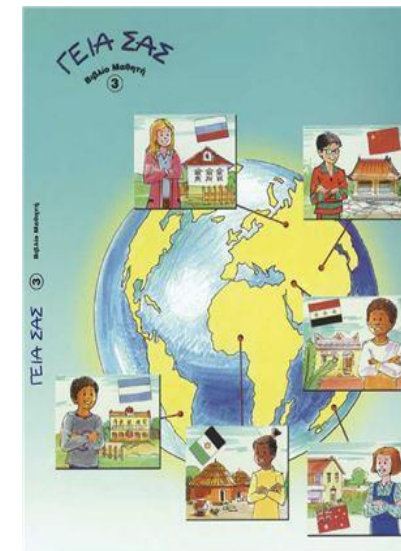
- Βιβλίο με τίτλο: Οργάνωση ενοτήτων – Σχέδια μαθημάτων
- Βιβλίο με τίτλο: Φύλλα εργασίας: Βιβλίο 1
- Βιβλίο με τίτλο: Φύλλα εργασίας: Βιβλίο 2
- Σειρά 17 πακέτων καρτών (flashcards) (ένα πακέτο για κάθε ενότητα).

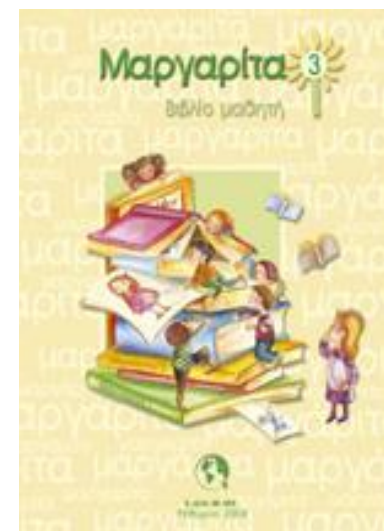
Δ. Χρήση υποστηρικτικού και επιμορφωτικού υλικού

Δ.5 Οδηγός εκπαιδευτικού για τη διδασκαλία της ελληνικής ως δεύτερης γλώσσας:

Για τα παιδιά επιπέδου A2 (που συνεχίζουν την ενισχυτική διδασκαλία για δεύτερη συνεχή χρονιά):

- Οδηγός εκπαιδευτικού για τη διδασκαλία της ελληνικής ως δεύτερης γλώσσας (Β' τεύχος)
- Υλικό που είναι ήδη διαθέσιμο στα σχολεία (π.χ. Μαργαρίτα 3 και 4, «Γεια σας» τεύχη 3 και 4).

Δ. Χρήση υποστηρικτικού και επιμορφωτικού υλικού

Δ.6 Ιστοσελίδα Π.Ι.:

Εικονίδιο «Εκπαιδευτική ένταξη παιδιών με μεταναστευτική βιογραφία»

- Εγκύκλιοι σχετικές με το θέμα
- Υλικό από τα συνέδρια και τις επιμορφώσεις
- Υποστηρικτικό υλικό για τη διδασκαλία της ελληνικής ως δεύτερης γλώσσας (βιβλία, χρήσιμες ιστοσελίδες, λεξικά, υποστήριξη στη διδασκαλία γραμματικής, υποστήριξη στη διδασκαλία παιδιών με μειωμένη γνώση της ελληνικής στα γνωστικά αντικείμενα κ.λπ.)
- Χρήσιμοι σύνδεσμοι και λογισμικά

Η ιστοσελίδα εμπλουτίζεται και ανανεώνεται διαρκώς (http://www.pi.ac.cy/pi/index.php?option=com_content&view=article&id=1712&Itemid=463&lang=el).

Ε. Συμμετοχή σε επιμορφωτικές δράσεις

Ε. Συμμετοχή σε επιμορφωτικές δράσεις

Ε.1 Συμμετοχή σε δίκτυο σχολείων για ολόχρονη υποστήριξη από το Π.Ι.:

- Τα σχολεία στα οποία φοιτά μεγάλος αριθμός παιδιών με μεταναστευτική βιογραφία και στα οποία έχουν παραχωρηθεί **περισσότερες από 15 περίοδοι**, καλούνται όπως δηλώσουν συμμετοχή στο δίκτυο ολόχρονης υποστήριξης
- Τα σχολεία τα οποία ενδιαφέρονται να δηλώσουν συμμετοχή μπορούν να το πράξουν στον σύνδεσμο: <https://urlzs.com/9bvG2>

Δίκτυο σχολείων για στήριξη στη διδασκαλία της Ελληνικής ως Δεύτερης Γλώσσας

Παρακαλώ δηλώστε τα στοιχεία του σχολείου για συμμετοχή στο δίκτυο στήριξης από το Παιδαγωγικό Ινστιτούτο Κύπρου

* Απαιτείται

Επαρχία *

Λευκωσία

Λεμεσός

Λάρνακα

Αμμόχωστος

Πάφος

Ε. Συμμετοχή σε επιμορφωτικές δράσεις

Ε.2 Σεμινάρια σε σχολική βάση:

- Το Π.Ι. προσφέρει, επίσης, διάφορα σεμινάρια σε σχολική βάση για τη διδασκαλία της ελληνικής ως δεύτερης γλώσσας, όπως και σχετικά προαιρετικά σεμινάρια, ένα εκ των οποίων προσφέρεται και με τη μέθοδο της εξ αποστάσεως εκπαίδευσης, μέσω της πλατφόρμας Moodle (σχετικές πληροφορίες στο σημείο Δ1).

Διδασκαλία των Ελληνικών σε παιδιά με μεταναστευτική βιογραφία

Παραδείγματα από εφαρμογές/επιμορφώσεις σε σχολεία:

Δημοτικό Ποταμού Γερμασόγειας Α' (Χριστάκειο) (όλες οι δράσεις, οι φωτογραφίες, τα παραδείγματα, δόθηκαν από την εκπαιδευτικό Χρυσοβαλάντη Γιάννακα)

Δημοτικό Σχολείο Ελένειον

Νηπιαγωγείο Προδρόμου (Φλωρίδειο), Νηπιαγωγείο Κοινωνικής Μέριμνας Αγίων Ομολογητών (Επιμορφώσεις για το Πρόγραμμα Επαγγελματικής Μάθησης)

Αξιολόγηση και καθορισμός επιπέδων ελληνομάθειας

- Αξιολόγηση μαθητών/τριων
- Διαχωρισμός μαθητών/τριών – ομαδοποίηση ανάλογα με τα αποτελέσματα

ΟΔΗΓΟΣ ΥΠΟΔΟΧΗΣ ΠΑΙΔΙΩΝ ΜΕ ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΤΙΚΗ ΒΙΟΓΡΑΦΙΑ:

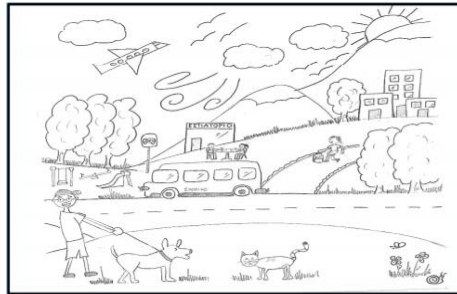
Οι πρώτες μέρες στο σχολείο

Selam Hello
Γεια!

Δραστηριότητες πρώτης εκτίμησης ελληνομάθειας για παιδιά μεγαλύτερων τάξεων
Αξιολόγηση Παραγωγής Προφορικού και Γραπτού Λόγου

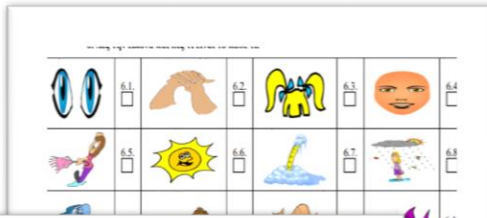
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΠΡΟΦΟΡΙΚΟΥ ΚΑΙ ΓΡΑΠΤΟΥ ΛΟΓΟΥ

Όνομα μαθητή/τριας:	Τάξη:
Όνομα εκπαιδευτικού:	Ημερομηνία:

Βοηθητικές ερωτήσεις για παραγωγή προφορικού και γραπτού λόγου

1. Ποια ζώα βλέπεις στην εικόνα; Ποιο είναι το πιο μεγάλο και ποιο το πιο μικρό;
2. Πόσοι άνθρωποι είναι στην εικόνα; Ποιο βρίσκονται; Τι κάνουν;
3. Τι νομίζεις ότι μπορεί να τρώνε ή/και πίνουν οι άνθρωποι που κάθονται;
4. Τι κρατάει στο χέρι του το κορίτσι; Τι μπορεί να έχει μέσα;
5. Πισω υπάρχουν δύο βουνά. Ποιο είναι το πιο ψηλό; Τι έχουν στην κορυφή;
6. Τι ρούχα φοράνε οι άνθρωποι στην εικόνα; Τι εποχή μπορεί να είναι; (Από πού το κατάλαβες;)
7. Τι βλέπεις στον ουρανό; Ξέρεις άλλους τρόπους που μπορείς να ταξιδεύεις;
8. Μέτρησε τα δέντρα και χρωμάτισέ τα. Τι χρώμα θα διαλέξεις / διάλεξες;
9. Δίπλα από τη στάση λεωφορείου υπάρχει μια παιδική χαρά. Μπορείς να ονομάσεις τα παιχνίδια;
10. Εσύ τι παιχνίδια παίζεις με τους φίλους σου;
11. Πόσα σπίτια βλέπεις; Εσύ μένεις σε σπίτι ή διαμέρισμα; Πόσα δωμάτια έχει; Ποια;
12. Κοίτα το αγόρι με τον σκύλο και δείξε μου: τα χέρια του, τα πόδια του, τα μάτια και το στόμα του.
13. Το αγόρι όταν μεγαλώσει θα ήθελε να γίνει κτηνίατρος. Εσύ; Οι γονείς σου τι δουλειά κάνουν;

4. Άκουσε προσεκτικά και δείξε τη σωστή εικόνα.

4.1	4.2	4.3	4.4
4.5	4.6	4.7	4.8
4.9	4.10	4.11	4.12

Δραστηριότητες πρώτης εκτίμησης ελληνομάθειας για παιδιά Α' τάξης

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΠΡΟΦΟΡΙΚΟΥ ΛΟΓΟΥ ΓΙΑ ΤΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΩΣ ΔΕΥΤΕΡΗ ΓΛΩΣΣΑ

Όνομα μαθητή/τριας:	Χρονιά Ενίσχυσης:
Χώρα Καταγωγής:	Υπεύθυνος Δάσκαλος/α για την Ελληνική ως δεύτερη γλώσσα:
Τμήμα:	

1. Ο δάσκαλος/Η δασκάλα σου θα σου κάνει τρεις ερωτήσεις. Πες του/της την απάντηση:

- 1.1. Πώς σε λένε;
- 1.2. Από πού είσαι;
- 1.3. Πόσον χρονών είσαι;

2. Διάλεξε από τα χρώματα που έχεις μπροστά σου και ζωγράφισε.

2.1. μαύρο	2.2. κερμέ	2.3. κόκκινο	2.4. πράσινο
☐	☐	☐	☐

3. Παρατήρησε την εικόνα και απάντησε στις ερωτήσεις. Ο δάσκαλος/ Η δασκάλα θα γράψει τις απαντήσεις.

- 3.1. Πότε λέμε καλημέρα;
- 3.2. Πότε λέμε καληνύχτα;

Οδηγός Υποδοχής παιδιών με μεταναστευτική βιογραφία: Οι πρώτες μέρες στο σχολείο, διαθέσιμο στο:

<http://www.pi.ac.cy/pi/files/epimorfosi/entaxi/OdigosYpodoxis.pdf>

Αξιολόγηση για το νηπιαγωγείο για διάγνωση αναγκών

http://www.pi.ac.cy/pi/index.php?option=com_content&view=article&id=2546&Itemid=463&lang=el

	5.1 ☐		5.2 ☐		5.3 ☐		5.4 ☐
	5.5 ☐		5.6 ☐		5.7 ☐		5.8 ☐
	5.9 ☐		5.10 ☐		5.11 ☐		5.12 ☐
	5.13 ☐		5.14 ☐		5.15 ☐		5.16 ☐
	5.17 ☐		5.18 ☐		5.19 ☐		5.20 ☐

Δείγματα Αρχικών Αξιολογήσεων

Όνομα μαθητή/τριας: Αρμούρα Αχμέτ Τμήμα: ΣΤ2
Επιθεωρητής: 12.9.18

Βοηθητικές ερωτήσεις για παραγωγή προφορικού και γραπτού λόγου

1. Ποια ζώα βλέπεις στην εικόνα. Ποιο είναι το πιο μεγάλο και ποιο το πιο μικρό.
2. Πόσοι άνθρωποι είναι στην εικόνα. Πού βρίσκονται. Τι κάνουν.
3. Τι άραγε μπορεί να τρώνε ή/και να πίνουν οι άνθρωποι που κάθονται.
4. Πίσω έχει δύο βουνά. Ποιο είναι το πιο ψηλό. Τι έχουν στην κορυφή.
5. Τι ρούχα φοράνε οι άνθρωποι στην εικόνα. Τι εποχή μπορεί να είναι. (Από πού το κατάλαβες)
6. Τι βλέπεις στον ουρανό. Έχεις άλλους τρόπους που μπορείς να ταξιδέψεις.
7. Μήτρησε τα δέντρα και χρωμάτισέ τα. Τι χρώμα θα διαλέξεις / διαλέξεις.
8. Κοίτα το αγόρι με τον σκύλο και δείξε μου: τα χέρια του, τα πόδια του, τα μάτια και το στόμα του.
9. Το αγόρι όταν μεγαλώσει θα ήθελε να γίνει κτηνίατρος. Εσύ. Οι γονείς σου τι δουλειά κάνουν.

Γράψε μια μικρή ιστορία με βάση την εικόνα.
Σήμερα. Να πάω Βόρτα

μου

Όνομα μαθητή/τριας: Βαχάσο Νάνσι Τμήμα: ΣΤ1
Επιθεωρητής: 12/9/18

Βοηθητικές ερωτήσεις για παραγωγή προφορικού και γραπτού λόγου

1. Ποια ζώα βλέπεις στην εικόνα. Ποιο είναι το πιο μεγάλο και ποιο το πιο μικρό.
2. Πόσοι άνθρωποι είναι στην εικόνα. Πού βρίσκονται. Τι κάνουν.
3. Τι άραγε μπορεί να τρώνε ή/και να πίνουν οι άνθρωποι που κάθονται.
4. Πίσω έχει δύο βουνά. Ποιο είναι το πιο ψηλό. Τι έχουν στην κορυφή.
5. Τι ρούχα φοράνε οι άνθρωποι στην εικόνα. Τι εποχή μπορεί να είναι. (Από πού το κατάλαβες)
6. Τι βλέπεις στον ουρανό. Έχεις άλλους τρόπους που μπορείς να ταξιδέψεις.
7. Μήτρησε τα δέντρα και χρωμάτισέ τα. Τι χρώμα θα διαλέξεις / διαλέξεις.
8. Κοίτα το αγόρι με τον σκύλο και δείξε μου: τα χέρια του, τα πόδια του, τα μάτια και το στόμα του.
9. Το αγόρι όταν μεγαλώσει θα ήθελε να γίνει κτηνίατρος. Εσύ. Οι γονείς σου τι δουλειά κάνουν.

Γράψε μια μικρή ιστορία με βάση την εικόνα.

Δείγματα Αρχικών Αξιολογήσεων

Κλάση: Α1 Τμήμα: Σαγιά
Ημερομηνία: 12-9-12

Βασηθηκός κρωτηρήσεις για παραγωγή προφορικού και γραπτού λόγου.

1. Ποιο ζώο βλέπεις στην εικόνα? Ποιο είναι το πιο μεγάλο και ποιο το πιο μικρό?
2. Ποιοι άνθρωποι είναι στην εικόνα? Πού βρίσκονται; Τι κάνουν;
3. Τι άραγε μπορεί να είναι φίλοι ή φίλοι να πάντων οι άνθρωποι που κάθονται;
4. Πόσο έχει δύο βραχιά. Ποιο είναι το πιο ψηλό, τι είναι στην κορυφή;
5. Τι ρούχα φοράει οι άνθρωποι στην εικόνα; Τι ετοίμη μπορεί να είναι; (Από ποιο το κεφάλι τους?)
6. Τι βλέπεις στον ουρανό; Πόσους άλλους κότες, ποσ μπορεί να ταξιδεύει;
7. Μίλησε τα δέντρα και χρωμάτισέ τα. Τι χρώμα θα διαλέξεις / διαλέξεις;
8. Κοίτα το αγόρι με τον σκύλο και δώσε μου: τα χέρια του, τα πόδια του, τα μάτια και το στόμα του.
9. Το αγόρι όταν μεγαλώσει θα ήθελε να γίνει κτηνίατρος. Εσύ; Οι γονείς σου τι δουλειά κάνουν;

Γράψε μια μικρή ιστορία με βάση την εικόνα.

Ο Αλέξης και η Βασιλίδα σε κερδο κς γατα
κε τρέκες

Κλάση: Α1 Τμήμα: Σαγιά
Ημερομηνία: 12/9/12

Βασηθηκός κρωτηρήσεις για παραγωγή προφορικού και γραπτού λόγου.

1. Ποιο ζώο βλέπεις στην εικόνα; Ποιο είναι το πιο μεγάλο και ποιο το πιο μικρό;
2. Ποιοι άνθρωποι είναι στην εικόνα; Πού βρίσκονται; Τι κάνουν;
3. Τι άραγε μπορεί να είναι φίλοι ή φίλοι να πάντων οι άνθρωποι που κάθονται;
4. Πόσο έχει δύο βραχιά. Ποιο είναι το πιο ψηλό, τι είναι στην κορυφή;
5. Τι ρούχα φοράει οι άνθρωποι στην εικόνα; Τι ετοίμη μπορεί να είναι; (Από ποιο το κεφάλι τους?)
6. Τι βλέπεις στον ουρανό; Πόσους άλλους κότες, ποσ μπορεί να ταξιδεύει;
7. Μίλησε τα δέντρα και χρωμάτισέ τα. Τι χρώμα θα διαλέξεις / διαλέξεις;
8. Κοίτα το αγόρι με τον σκύλο και δώσε μου: τα χέρια του, τα πόδια του, τα μάτια και το στόμα του.
9. Το αγόρι όταν μεγαλώσει θα ήθελε να γίνει κτηνίατρος. Εσύ; Οι γονείς σου τι δουλειά κάνουν;

Γράψε μια μικρή ιστορία με βάση την εικόνα.

Κοινό Ευρωπαϊκό Πλαίσιο Αναφοράς για τις γλώσσες

CEFR Level	Guided Learning Hours
C2	Approximately 1,000–1,200
C1	Approximately 700–800
B2	Approximately 500–600
B1	Approximately 350–400
A2	Approximately 180–200
A1	Approximately 90-100

Νηπιαγωγείο: Στόχος το Προ A1

- Εκμάθηση λεξιλογίου
- Επαφή με φυσικούς ομιλητές
- Εκμάθηση βασικών φράσεων επικοινωνίας – παραγωγή προφορικού λόγου
- Κατανόηση προφορικού λόγου φυσικών ομιλητών/τριών

Δημοτικό Σχολείο: Στόχος A1 ως B1

http://www.pi.ac.cy/pi/files/epimorfosi/entaxi/7_me_10.pdf

Παράδειγμα Καθορισμού ωρών διδασκαλίας ανάλογα με το επίπεδο ελληνομάθειας σε ένα δημοτικό σχολείο (1) (52 περίοδοι)

- Αρχάριοι/ες μαθητές/ τρεις Α0 μεγαλύτεροι/ες της Α' Δημοτικού, που γνώριζαν μηχανισμό γραφής και ανάγνωσης στη μητρική τους γλώσσα

Ταχύρρυθμη διδασκαλία γραμμάτων

8 ώρες/ βδομάδα και επαναξιολόγηση → 8

8 ώρες/ βδομάδα και επαναξιολόγηση → 6

- Αρχάριοι μαθητές / τρεις Α0 Α' Δημοτικού

Μηχανισμός ανάγνωσης και γραφής στη γενική τάξη

4 ώρες/ βδομάδα και επαναξιολόγηση → 6

Αρχικά μόνο προφορικός λόγος και στη συνέχεια γραπτός λόγος

Παράδειγμα Καθορισμού ωρών διδασκαλίας ανάλογα με το επίπεδο ελληνομάθειας σε ένα δημοτικό σχολείο (2)

- Προχωρημένοι μαθητές/ τριες A1 – A2

3 – 4 ώρες/ βδομάδα

Ατομικά μαθήματα (για μικρό χρονικό διάστημα)

- Σε νεοεισερχόμενους/ες μαθητές/ τριες για ταχύτερη ένταξη τους σε κάποια υφιστάμενη ομάδα.
- Σε μαθητές/ τριες μεγαλύτερους από Α΄ Δημοτικού, που δεν γνώριζαν μηχανισμό ανάγνωσης και γραφής στη μητρική τους γλώσσα.

Τελικός Διαχωρισμός Ωρών

Επίπεδο Ελληνομάθειας	Τάξη	Πριν την επαναξιολόγηση		Μετά την επαναξιολόγηση	
		Αριθμός μαθητών	Περίοδοι ανά βδομάδα	Αριθμός μαθητών	Περίοδοι ανά βδομάδα
A0	A	6	4	6	6
A0	A	7	4	6	6
A1	A	7	4	7	4
A1	B	5	4	5	4
A1	B	7	5	5	5
A1	B – Γ	7	5	7	5
A2	B - Γ	6	4	-	-
A0	Δ	7	8	8	8
A0	E - ΣΤ	10	8	9	6
A2	E	5	3	4	2
A2	ΣΤ	5	3	5	2
Νέες εγγραφές / Μηχανισμός ανάγνωσης και γραφής		-	-	7	4
Σύνολο		72 μαθητές	52 περίοδοι	69 μαθητές	52 περίοδοι

Εκπαιδευτικός: Χρυσοβαλάντη Γιάννακα, Χριστάκειο Δημοτικό Σχολείο

Τελικός Διαχωρισμός Ωρών
Παράδειγμα σχολείου με λιγότερες ώρες
(17 περίοδοι, 2018 - 2019)

Επίπεδο Ελληνομάθειας	Τάξη	Αριθμός μαθητών/τριών	Περίοδοι ανά εβδομάδα
A0	A'	6	5
A0	A'	5	5
A0 – A1	B' - Στ'	7	4
A2	B- Στ'	6	3
Σύνολο		24 μαθητές/τριες	17 περίοδοι

Καταρτισμός ωρολογίου προγράμματος

- Οι μαθητές/ τριες της **Α' Δημοτικού δεν αποσύρονται από τα Ελληνικά** διότι εκεί μαθαίνουν τον μηχανισμό ανάγνωσης και γραφής για πρώτη φορά.
- Κυλιόμενο πρόγραμμα σε άλλα μαθήματα, προτεραιότητα δόθηκε στα Μαθηματικά.
- Εξασφάλιση μη αλληλοκάλυψης με άλλα προγράμματα: (π.χ. ΔΡΑ.Σ.Ε.)

Συνεργασία με εκπαιδευτικούς της γενικής τάξης

- Ενημέρωση για τις ανάγκες τουλάχιστον λεξιλογίου για τους μαθητές/ τριες τους.
- Καταρτισμός ωρολογίου προγράμματος
- Γωνιές ελληνικών

Λεξιλόγιο βασικών οδηγιών που χρησιμοποιούνται στην τάξη.

Γωνιά Ελληνικών ως δεύτερη γλώσσα

Λογισμικά και ιστοσελίδες για εξάσκηση στον υπολογιστή

<https://quizlet.com/join/ZqZKnTeCc>

Tools for Educators

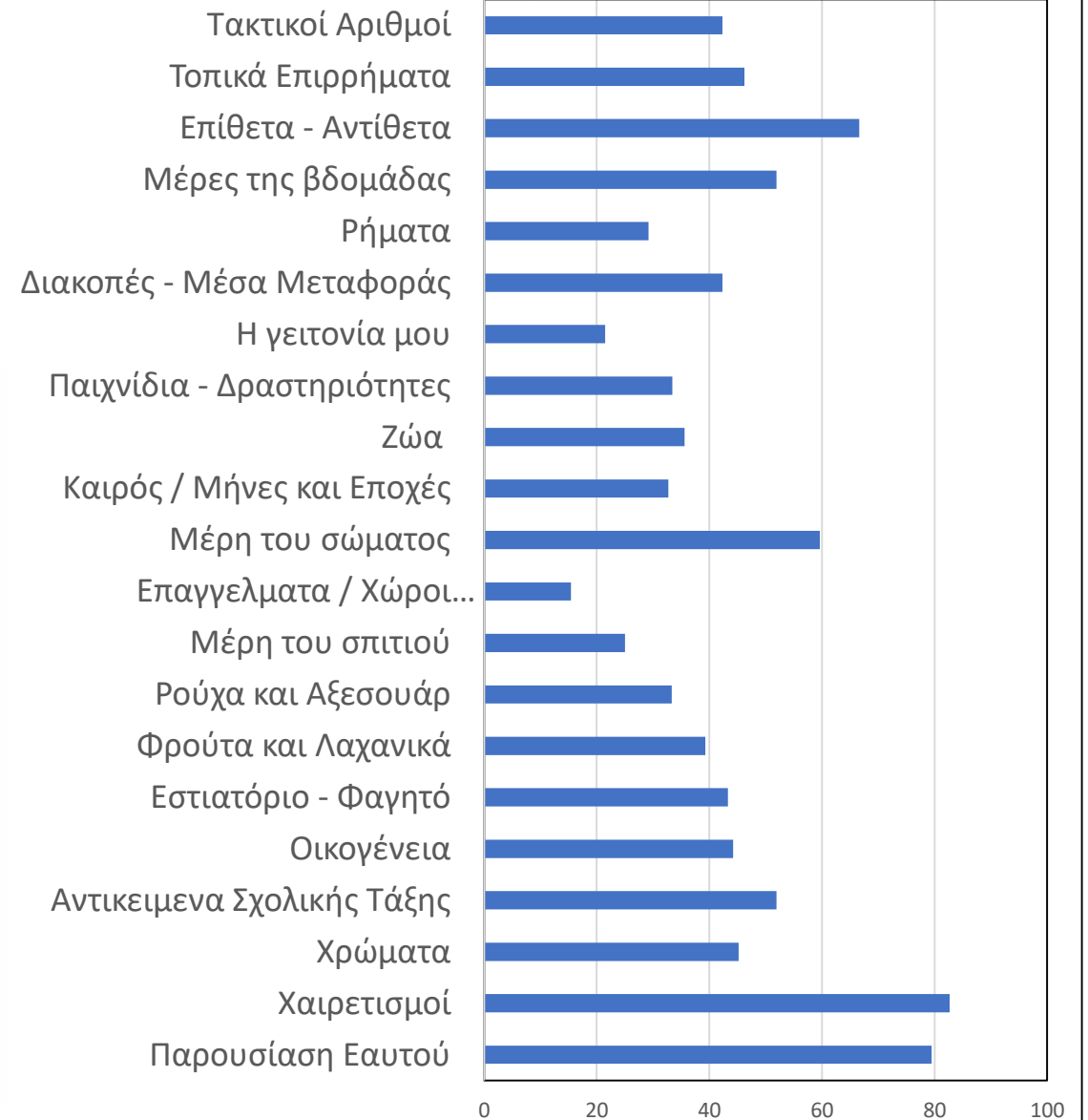

Επιτραπέζια, ντόμινο, κάρτες λεξιλογίου κοκ

Μέσα και υλικά για τη γωνιά ελληνικών στη γενική τάξη

Επιδόσεις μαθητών/τριων στο βασικό λεξιλόγιο σύμφωνα με το ΚΕΠΑ

Παράδειγμα από τα αποτελέσματα μαθητών/τριων Α' Δημοτικού στην αρχική αξιολόγηση βασικού λεξιλογίου

Συνεργασία με εκπαιδευτικούς της γενικής τάξης

- Ενημέρωση για τις ανάγκες τουλάχιστον λεξιλογίου για τους μαθητές/ τριες τους.
- Καταρτισμός ωρολογίου προγράμματος
- Γωνιές ελληνικών

Μέσα και υλικά για τη γωνιά ελληνικών στη γενική τάξη

Συνεργασία με εκπαιδευτικούς της γενικής τάξης

Αυτοαξιολόγηση: Δήλωση γλωσσικών ικανοτήτων ΜΠΟΡΩ ΝΑ

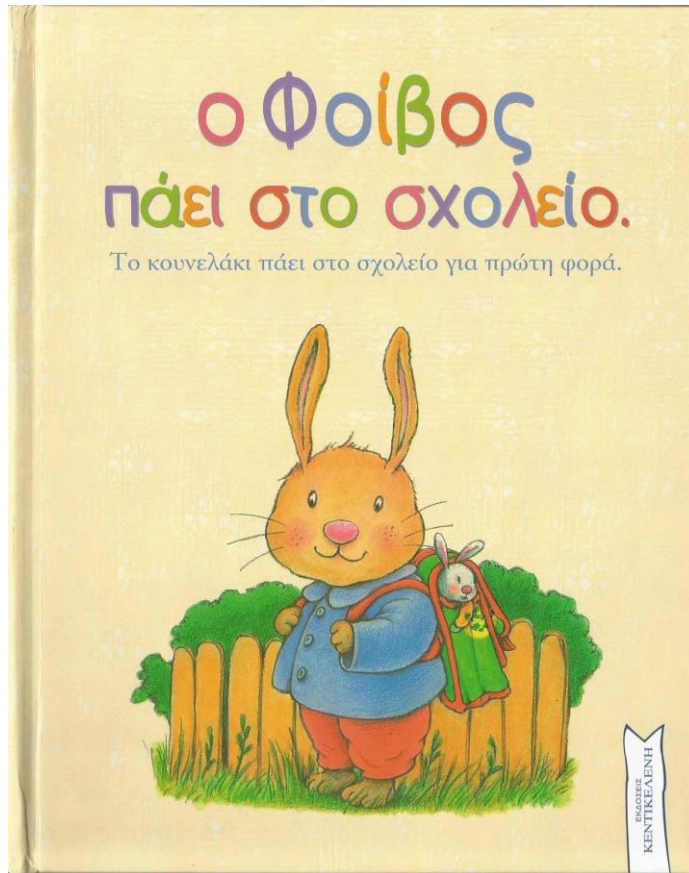
Επίπεδο A1 για παιδιά

Κατανόηση προφορικού λόγου	
Μπορώ, όταν ο λόγος είναι αργός, καθαρός με μεγάλες παύσεις και επαναλήψεις και χρήση οπτικών μέσων:	
• να ξεχωρίζω λέξεις, προτάσεις που αφορούν	
– εμένα	
– το άμεσο περιβάλλον μου (π.χ. ανθρώπους και κτίρια γύρω μου)	
– τα ενδιαφέροντα μου	
• να αναγνωρίζω βασικές πληροφορίες όταν ακούω	
– μια απλή ιστορία	
– ένα παραμύθι	
• να καταλαβαίνω οδηγίες	
• να ακολουθώ σύντομες, απλές κατευθύνσεις	
• να απαντώ σε απλές ερωτήσεις	

Κατανόηση γραπτού λόγου	
Μπορώ	
• να αναγνωρίζω	
– κεφαλαία γράμματα της αλφαβήτου	

Στο νηπιαγωγείο...

1. Πώς και πότε κάνω γλωσσική εξομάλυνση;
2. Ποιοι είναι οι στόχοι μου για όλα τα παιδιά με αυτό το παραμύθι;
3. Ποιοι είναι οι ειδικοί στόχοι που βάζω για να κατακτήσουν τον βασικό στόχο και τα παιδιά με μειωμένη γνώση της ελληνικής;
4. Με αφορμή αυτό το βιβλίο, ποιες άλλες ενότητες του ΚΕΠΑ μπορώ να διδάξω;
5. Πώς μπορώ να εκμεταλλευτώ τον Οδηγό Εκπαιδευτικού σε αυτό το παραμύθι;
6. Πώς μπορώ να εκμεταλλευτώ την τεχνολογία;

Στο νηπιαγωγείο...

Ποιες ιδιαίτερες ανάγκες έχουν τα παιδιά που δεν είναι τα ελληνικά η μητρική τους γλώσσα σχετικά με τους πιο πάνω στόχους;

1. Θα χρειαστούν γλωσσική εξομάλυνση για πολλές από τις λέξεις του παραμυθιού (π.χ. talking wall)
2. Θα πρέπει να υπάρχει μεγαλύτερη πλαισιακή στήριξη γι' αυτά κατά τη διάρκεια της ανάγνωσης (εικόνες, κίνηση σώματος, χειρονομίες, ύφος, πολλές επαναλήψεις)
3. Θα πρέπει να υπάρχει κάπου μέσα στην τάξη ένας τρόπος για να θυμούνται βασικές λέξεις σχετικές με τις ρουτίνες του σχολείου: αυλή, διάλειμμα, τραμπάλα, τσουλήθρα, παλέτα, νερομπογιές, κουκλοθέατρο, κ.λπ.

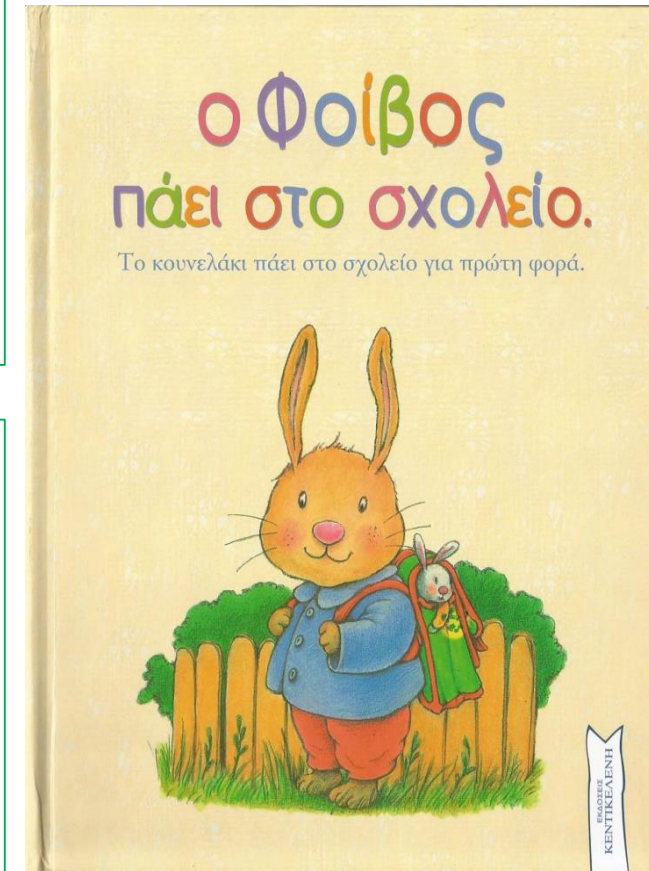
Στο νηπιαγωγείο...

Με αφορμή αυτό το βιβλίο, ποιες άλλες ενότητες του ΚΕΠΑ μπορώ να διδάξω;

1. Ρουτίνες σχολείου – αντικείμενα σχολικής τάξης
2. Χρώματα
3. Πώς κάνουμε συστάσεις στα ελληνικά.

Πώς μπορώ να εκμεταλλευτώ τον οδηγό εκπαιδευτικού σε αυτό το παραμύθι;

1. Για τις ρουτίνες σχολείου: Δες ενότητα «Αντικείμενα σχολικής τάξης»
2. Για τα χρώματα: Δες προπαρασκευαστικά μαθήματα
3. Για τις συστάσεις: Δες ενότητα «Συστάσεις - χαιρετισμοί»

Επιλογή υλικού ανάλογα με το επίπεδο ελληνομάθειας

Οδηγίες του Κοινού Ευρωπαϊκού Πλαισίου αναφοράς για τις γλώσσες.

- Οδηγός Εκπαιδευτικού για τη διδασκαλία της ελληνικής ως δεύτερης γλώσσας, Παιδαγωγικό Ινστιτούτο Κύπρου
- Βιβλία για τη διδασκαλία των ελληνικών ως δεύτερη ή ξένη γλώσσα, που αποστέλλονται από το Υπουργείο Παιδείας, π.χ. Μαργαρίτα
- Υλικό από το Κέντρο Ελληνικής Γλώσσας, <https://greeklanguage.gr/>
- Λογισμικά και διαδικτυακά προγράμματα (Μαργαρίτα, Quizlet, Kahoot, Rosetta Stone κοκ).
  - **Ο Οδηγός και οι κάρτες θα σταλούν και στα νηπιαγωγεία (2019 -2020)**
  - **Θα δοθούν τα βιβλία 1 και 2 του Οδηγού στα παιδιά (2019 -2020)**

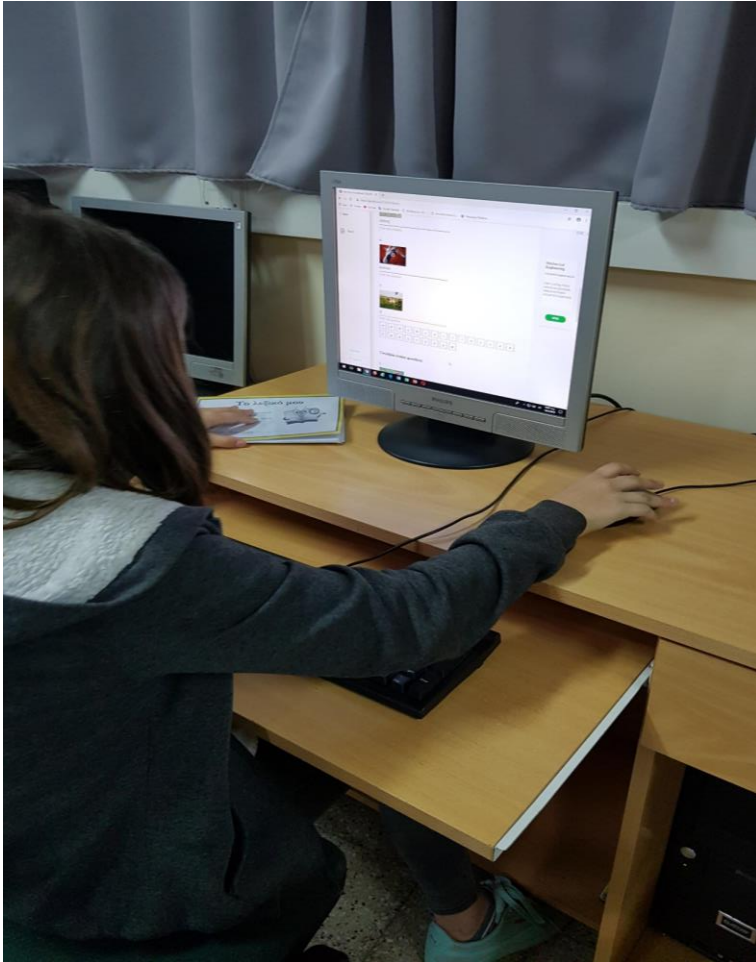

Άλλες ενέργειες για υποδοχή και ομαλή ένταξη των παιδιών στο σχολείο

- Συνάντηση με γονείς, και δημιουργία ηλεκτρονικής τάξης για τις εργασίες των παιδιών στο quizlet (2018 - 2019)
- **Πρόγραμμα Διαμεσολαβητών** (2019 - 2020)
- Ομάδα Υποδοχής Παιδιών με μεταναστευτική βιογραφία (2019 - 2020)

Δημιουργία διαδικτυακής τάξης

Δημιουργία διαδικτυακής τάξης για
εξάσκηση στο σπίτι.

www.Quizlet.com

Quizlet Search Create

Επαγγέλματα

STUDY

- Flashcards
- Learn
- Write
- Spell
- Test

PLAY

- Match
- Gravity
- Live

Created by
Valentina_Giannaka

2/28

Quizlet Search Create

Back

LEARN

27
REMAINING

1
FAMILIAR ✓

0
MASTERED ✓

Options

1 υδραυλικός 2 συγγραφέας 3 τραπεζικός 4 αστυνομικός

Διοργάνωση επιτραπέζιων παιχνιδιών για εξάσκηση λεξιλογίου

Αξιοποίηση του περιβάλλοντος της αίθουσας διδασκαλίας

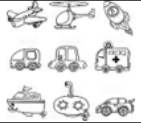

- Οργάνωση αίθουσας (βιβλία, πινακάκια, flashcards, παιχνίδια, talking wall)
- Χρήση αίθουσας Ηλεκτρονικών Υπολογιστών για χρήση λογισμικών και διαδικτυακών προγραμμάτων.

Αξιοποίηση του περιβάλλοντος της αίθουσας διδασκαλίας

	Επαγγέλματα		Η γειτονιά μου		Διακοπές – Μέσα Μεταφοράς		Παιχνίδια – Ψυχαγωγία – Αθλήματα	ΤΕΛΟΣ Μπράβο τα κατάφερες!
Σπίτι – Δωμάτια / Έπιπλα δωματίων, αντικείμενα								
	Ζώα (ήμερα, άγρια, θαλάσσια)		Καιρικές Συνθήκες – Εποχές - Μήνες		Ρούχα - Ενδυμασία		Μέρη του σώματος – θέματα υγείας	
								Φρούτα - Λαχανικά
	Αντικείμενα Σχολικής Τάξης		Οικογένεια		Καθημερινότητα		Εστιατόριο - Φαγητό	
Παρουσίαση Εαυτού								
	Γνωριμία- Συστάσεις – Χαιρετισμοί		Γράμματα Βασικές φράσεις Χρώματα		Καλή χρονιά και καλή αρχή! Όνομα μαθητή/ τριας: _____			ΑΡΧΗ

Φάκελος Επιτευγμάτων

- Προγραμματισμός ύλης και αυτοαξιόλογηση.
- Αξιολογήσεις μαθητών/τριών (αρχικές, ενδιάμεσες και τελικές).
- Εργασίες μαθητών/τριών.
- Φύλλα Εργασίας, αν δεν χρησιμοποιείται κάποιο συγκεκριμένο βιβλίο.

Τελική Αξιολόγηση

- Τελική αξιολόγηση επιπέδου ελληνομάθειας.
- Αξιολόγηση αναγνωστικής ικανότητας για μαθητές/ τριες Α' Τάξης
- Αξιολόγηση αποτελεσμάτων ΚΕΕΑ (Κέντρο Έρευνας και Αξιολόγησης)

Δηλώσεις για επόμενη χρονιά

Αποσπάσματα από βίντεο

Υποστήριξη από το Παιδαγωγικό Ινστιτούτο

- Δίκτυο Ολόχρονης Υποστήριξης
- Σεμινάρια σε σχολική βάση (μεγάλος αριθμός για το συγκεκριμένο θέμα και για το δημοτικό και για το νηπιαγωγείο)
- Εξ αποστάσεως προαιρετικό σεμινάριο (αξιοποίηση πλατφόρμας)
- Υποστήριξη επαγγελματικής μάθησης

